

OMBUDSMANKA SA PRE KARANTENIZÁCIU RÓMSKÝCH OBYDLÍ OBRACIA NA RÚVZ V TRENČÍNE AJ NA HLAVNÉHO HYGIENIKA

(Bratislava, 26. októbra) Verejná ochrankyňa práv **Mária Patakyová** sa v súvislosti s karanténizáciou celých bytových domov v Bánovciach nad Bebravou, obracia na Regionálny úrad verejného zdravotníctva (RÚVZ) v Trenčíne a na hlavného hygienika Jána Mikasa. Žiada o nápravu aj o usmernenie regionálnych úradov verejného zdravotníctva, aby sa riadili pravidlami určenými pre prípady, kedy je možné nariadiť karanténu.

Na problematiku karanténizácie celých osád alebo oblastí, v ktorých žijú marginalizované rómske komunity, upozornila verejná ochrankyňa práv ešte v prvej vlně pandémie. Po preskúmaní prípadov uzatvorenia osád v Žehre, Krompachoch a Bystranoch, skonštatovala, že došlo k porušeniu základných práv a slobôd obyvateľov a obyvateľiek týchto oblastí.

„Aj v prípade Bánoviec nad Bebravou možno mať odôvodnené pochybnosti o proporčnosti prijatého opatrenia. V dotknutých bytových domoch boli totiž zistené 4 prípady nakazení. V karanténe však skončilo 500 ľudí,“ uviedla verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová.

OMBUDSMANKA ŽIADA RÚVZ V TRENČÍNE O NÁPRAVU

Podľa ombudsmanky je zřejmé, že účelom opatrenia je ochrana verejného zdravia. Aj dosiahnutie tohto, bezpochyby legitímneho cieľa sa však musí pri obmedzovaní iných práv riadiť pravidlami princípu nevyhnutnosti. Z informácií, ktoré má k dispozícii, vyplýva, že dôvodom, prečo sa opatrenie vzťahuje plošne na všetkých obyvateľov a obyvateľky, je komplikované trasovanie blízkych kontaktov nakazených osôb.

„Dôvod zložitého trasovania však nemôže byť podkladom pre plošné obmedzenie osobnej slobody všetkých obyvateľov, nachádzajúcich sa v blízkosti bytových domov obývaných pozitívnymi osobami. V tomto smere potom opatrenie pôsobí disproporčne aj vo vzťahu k počtu osôb, ktorých sa týka,“ napísala ombudsmanka v liste na RÚVZ v Trenčíne.

Verejná ochrankyňa práv navrhla RÚVZ **zúžiť povinnú izoláciu len na domácnosti, v ktorých sa nachádzajú pozitívne testované osoby** alebo len na bytové domy, v ktorých sa nachádzajú pozitívne testované osoby.

Verejná ochrankyňa práv taktiež navrhla pri monitoringu rizika využiť **pomoc zo strany Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity**, ktorý na tento účel zastrešuje Národný projekt Podpory činností zameraných na riešenie nepriaznivých situácií súvisiacich s ochorením COVID-19, prípadne iných subjektov pôsobiacich priamo v teréne (napríklad neziskovej organizácie Zdravé regióny).

Medzi navrhovanými opatreniami bolo tiež **testovanie obyvateľov dotknutých bytových domov**. V tomto smere ombudsmanka víta, že RÚVZ sa vzhľadom na dostupné možnosti snaží zorganizovať v čo najkratšom čase celoplošné testovanie komunity na ulici K nemocnici.

OMBUDSMANKA ŽIADA HLAVNÉHO HYGIENIKA O USMERNENIE VŠETKÝCH RÚVZ

Okrem komunikácie s RÚVZ v Trenčíne sa ombudsmanka obrátila aj na hlavného hygienika Jána Mikasa. O porušení základných práv a slobôd pri plošnej karanténizácii ho informovala aj v prípadoch z prvej vlny pandémie.

Aktuálne ho v prípade Bánoviec nad Bebravou listom upozornila, že plošná karanténizácia rómskych komunít má byť krajným riešením. **„Pred tak vážnym zásahom do práv stoviek až tisícok ľudí je potrebné zvážiť a realizovať najprv menej invazívne opatrenia,“** uviedla. Opätovne preto požiadala o usmernenie regionálnych úradov regionálneho zdravotníctva, aby k izolácii osôb pristupovali len v nevyhnutnom rozsahu.

„Rozumiem zložitosti situácie, v ktorej sa nachádzame aj hrozbe, ktorou je nekontrolované šírenie ochorenia COVID-19 v populácii. Ako verejná ochrankyňa práv však musím dbať na to, aby aj v boji s ochorením COVID-19 boli opatrenia zasahujúce do základných práv prijímané len zákonom ustanoveným spôsobom,“ uzavrela verejná ochrankyňa práv.